

YTTRANDE

Sieps Dnr 24/0086
Stockholm den 2025-03-06

Justitiedepartementet
Diariennr: Ju2024/02386

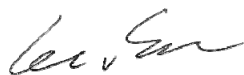
Remissvar angående SOU 2024:75 Personuppgifter och mediegrundlagarna – Betänkande av Utredningen om ett förstärkt skydd för personuppgifter på tryck- och yttrandefrihetsområdet

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) har anmodats att yttra sig över rubricerat ärende. Sieps delar utredningens bedömning att det är nödvändigt att skapa möjligheter att anpassa grundlagarna för att möta de förpliktelser Sverige är skyldiga att fullgöra under EU:s dataskyddslagstiftning. Att svensk lagstiftning behöver anpassas i detta avseende har även aktualiserats i praxis, inte minst i Högsta domstolen dom 2025-02-25 i mål nr Ä 3457-24

Idag tillåts lagstadgade förbud för offentliggörande av personuppgifter om de berör exempelvis etniskt ursprung, politiska åsikter, sexuell läggning eller biometrisk data. Utredningen föreslår att utöka bemyndigandet för riksdagen att i lag meddela skydd för personuppgifter som ingår i sökbara databaser generellt. Detta bemyndigande är således brett, men görs avhängigt en bedömning av om offentliggörandet skulle innebära ett otillbörligt intrång i den personliga integriteten. I den bedömningen ska personuppgifternas karaktär och omfattning, samt syftet med offentliggörandet, särskilt beaktas.

Det är följaktligen uppenbart att grundlagsändringens primära syfte att utvidga riksdagens kompetens att begränsa tillgången till sökbara personuppgifter. I detta avseende bör det påpekas att även om Dataskyddsförordningen¹ mycket riktigt går längre i skyddet av personuppgifter än svensk grundlag hittills har möjliggjort, så gör den undantag från sådant skydd vad gäller offentliggörande för journalistiska ändamål. Som utredningen mycket riktigt påpekar är detta ett undantag som ska tolkas brett. Det är av stor betydelse att framtida lagstiftning tar detta i beaktande.

I detta ärende har Göran von Sydow beslutat. Joakim Zander har varit föredragande.

Göran von Sydow
Direktör

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Sieps är en statlig myndighet som tar fram forskningsbaserade analyser i europapolitiska frågor. Målgruppen är i första hand svenska beslutsfattare på olika nivåer. Arbetet sker i samarbete med svenska och internationella forskare.